

**MUITINĖS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos Seimo
Energetikos komisijai

2018-11-16 Nr. (2.1)3B-9631
I 2018-10-16 Nr. S-2018-7609

Kopija
Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai
Valstybės sienos apsaugos tarnybai
prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

DĖL KOMISIJOS SPRENDIMO

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, išnagrinėjęs Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijos 2018 m. spalio 3 d. posėdžio protokolą ir pateiktus siūlymus, teikia paaiškinimus.

Informuojame, kad prekių muitinis tikrinimas ir įforminimas bei iš Baltarusijos į Lietuvos Respubliką atvykstančių transporto priemonių valstybės sienos kirtimo ir patikros procedūros pasienio kontrolės punktuose (toliau – PKP) atliekamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais ir laikantis eilės tvarkos principo.

Muitinis tikrinimas pirmumo tvarka numatytas Muitinės įstatymo 55 straipsnio 1 dalyje, taip pat Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 4 straipsnio 11 dalyje. Atsižvelgiant į tai, kad mediena dažnai naudojama kaip priedangos prekė kontrabandai gabenti, patikrinimai atliekami vadovaujantis rizikos vertinimo rezultatais, nepriklausomai nuo įmonių patikimumo ir taikomų valstybės sienos kirtimo supaprastinimų. Be to, PKP, esantys Lietuvos-Baltarusijos pasienyje, infrastruktūra neturi atskirų juostų įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo (AEO) statusą turintiems vežėjams, todėl visos atvykusios krovininės transporto priemonės pakliūna į bendrą srautą.

Sienos pralaidumas yra kompleksinis procesas, kuris priklauso ne tik nuo muitinės, bet ir nuo pasienio kontrolės punktuose funkcijas atliekančių valstybės institucijų ir tarnybų (medienos tikrinimui – Fitosanitarijos tarnybos) vykdomų kontrolės priemonių visumos, jų sinergijos laipsnio, subalansuotos PKP plėtros (tiek infrastruktūros ir kontrolės priemonių, tiek žmogiškųjų išteklių atžvilgiu), taip pat nuo tarpžinybinio bendradarbiavimo ir kaimyninėje šalyje taikomų kontrolės priemonių ir supaprastinimų reglamentavimo.

Muitinės departamentas sklandžiai bendradarbiauja su Baltarusijos valstybiniu muitinės komitetu. 2018 m. Lietuvos Respublikos muitinės ekspertai įgyvendino LR ambasados Minske finansuojamą Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos projektą „Baltarusijos Respublikos muitinės institucinių gebėjimų stiprinimas muitinio įvertinimo ir muitinės veiklos organizavimo srityse“. Bendradarbiavimą planuojama tęsti 2019-2021 m. pagal URM finansuojamą Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programą Projekto partneriais

dalyvauja Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos bei Baltarusijos valstybinis pasienio komitetas.

2018 m. kovo 14 d. vykusiame abiejų tarnybų vadovų susitikime buvo akcentuota sienos pralaidumo greičio, kuris įtakoja abiejų šalių tranzitinį patrauklumą, legalaus verslo sąlygas, ekonomikos augimą ir kontrolę atliekančių tarnybų įvaizdį, svarba. Buvo pažymėtas žymus krovininių transporto priemonių srauto padidėjimas (12%), nenumatytų/kritinių situacijų skaičiaus augimas bei būtinybė operatyviai reaguoti į susidarancias kritines situacijas abiejų šalių muitinių ir pasienio tarnybų lygmeniu. Baltarusijos pusė pateikė pavyzdį, kad yra pasirašytas keturšalis susitarimas tarp Baltarusijos ir Lenkijos muitinių ir pasienio kontrolės tarnybų dėl nenumatytų situacijų valdymo, siekiant išlaikyti sienos kirtimo ritmiškumą. Atitinkamas susitarimas pasirašytas su Latvijos muitinės bei pasienio tarnybomis 2018 m. rugsėjį.

Siekiant vienodo kontrolės lygio ir geresnių veiklos rezultatų būtina užtikrinti tinkamą aprūpinimą kontrolės priemonėmis ir infrastruktūra. Šiuo aspektu ekonominei sienos apsaugai ES rytiniame pasienyje ilgą laiką nebuvo skiriama pakankamai dėmesio. Atsižvelgdama į tai ir siekdama paskatinti bendrus novatoriškus sprendimus ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą, Europos Komisija kartu su vienuolikos ES rytinio ir pietrytinio pasienio šalių (Suomijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Slovakijos, Kroatijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos ir Graikijos) muitinėmis inicijavo Rytinių ir pietrytinių sausumos sienų muitinių ekspertų grupę CELBET (angl. *Customs Eastern and South-Eastern Land Border*).

CELBET išvadose konstatuojama, kad ES rytinio ir pietrytinio pasienio postai (tarp jų Lietuvos) nėra tinkamai aprūpinti muitinio tikrinimo įranga, ypač rentgeno kontrolės sistemomis, skirtomis krovininių transporto priemonių, konteinerių ir priekabų kontrolei. Be to, vykdant vieną iš CELBET2 iniciatyvų dėl subalansuotos PKP plėtros Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos pasienyje su Baltarusija, nustatyta, kad Lietuvos–Baltarusijos pasienyje esantys PKP neatitinka faktinių tarptautinės prekybos poreikių. CELBET 2 komandos vertinimas buvo atliktas klausimyno ir vizitų į atitinkamus PKP pagalba ir išryškino kliūtis ir silpnąsias vietas, kurios turi įtakos tarptautinės prekybos kaštams.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas,
atliekantis generalinio direktoriaus funkcijas

Jonas Miškinis

100 Atkurtai
Lietuvai